

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/599/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223790
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6112223790.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova ulica č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/291/2012- 173 zo dňa 2. júla 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .
Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie napriek výzve okresného súdu zo dňa 11. 05. 2015, že v prípade, ak súdny poplatok za dovolanie nebude v súdom stanovenej lehote zaplatený, súd konanie podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych a poplatku za výpis z registra trestov zastaví. Právny zástupca navrhovateľa výzvu prevzal dňa 14. 05. 2015, súdny poplatok navrhovateľ v určenej lehote nezaplatil.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie v zákonnej 15 dňovej lehote navrhovateľ, ktorý napadol uznesenie v celom rozsahu. Namietal, že súdny poplatok mu bol vyrubený podľa položky č. 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy k Zákonu o súdnych poplatkoch, pričom z definície spoplatneného úkonu spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, a nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Súd nie je preto oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/39/2007. Trval na tom, že súdom mu bola uložená poplatková povinnosť v rozpore so Zákonom o súdnych poplatkoch, nakoľko použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. Poukázal na to, že v danom prípade bola žaloba navrhovateľom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 OSP napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vecne správne.

Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 1, 2 Zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Platenie súdnych poplatkov je imanentnou súčasťou občianskeho súdneho konania, upravené Zákomom o súdnych poplatkoch, kde je ustanovené, ktoré úkony a konania súdov sú spoplatnené súdnymi poplatkami (§ 1 ods. 1, 2 Zákona o súdnych poplatkoch a Sadzobník súdnych poplatkov, ktorý je jeho prílohou). Ak súdy rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov podľa Zákona o súdnych poplatkoch, rozhodujú ako samostatný orgán oprávnený vykonať poplatkový úkon a pre konanie v týchto prípadoch iba primerane použijú Občiansky súdny poriadok. Uvedené vyplýva z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 26. 08. 2010 sp. zn. IV. ÚS 249/2010. Priamo v ust. § 14 Zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrený vzťah Zákona o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku, ako vzťah zákona špeciálneho /lex specialis/, čo je v danom prípade Zákon o súdnych poplatkoch k zákonu všeobecnému /lex generalis/, a to k Občianskemu súdnemu poriadku.

Súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony, vrátane podaného dovolania. Ak aj navrhovateľ poukazuje na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov, je nutné uviesť, že uvedené odôvodnenie sa vzťahuje najmä na zdôvodnenie „paušálnosti“ súdneho poplatku pre tieto žaloby vo výške 20 EUR práve z dôvodu zlepšenia prístupu k spravodlivosti v týchto veciach, aby sa uvedený súdny poplatok nevyberal podľa percentuálnej sadzby v zmysle položky č. 1, ale práve ako poplatok paušálny. Z uvedeného nevyplýva, že sa súdny poplatok platí len za samotné podanie návrhu tak, ako na to poukazuje navrhovateľ v odvolaní. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, nakoľko aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007 na ktoré, okrem iného, v odvolaní navrhovateľ poukazuje, ide o súdne konania, resp. poplatky, ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú. V prejednávanej veci o takýto prípad nejde, ak konanie o návrhu o náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve v položke č. 7a. Argumentácia navrhovateľa v odvolaní preto nie je úplná a je zjavne účelová s cieľom dosiahnuť neplatenie súdneho poplatku za dovolanie.

V zmysle ust. § 201 a nasledujúcich OSP patrí medzi dispozitívne úkony účastníka podanie opravného prostriedku - odvolania. Uvedený dispozičný princíp sa uplatňuje aj v dovolacom konaní, ktoré bez návrhu nemôže byť začaté, preto dovolanie plní funkciu návrhu na začatie dovolacieho konania. V dovolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal dovolanie (§ 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch). Aj v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Sžf 37/2010 tak, ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané (§ 5 ods. 1 písm. a) v spojení s § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch), ktorý právny záver sa bez ďalšieho vzťahuje aj na súdny poplatok za dovolanie, ak podlieha rovnakej právnej úprave, s výnimkou jeho výšky. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti. Ak bolo, teda, dovolanie podané po 30. 09. 2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30. 09. 2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v dovolacom konaní právny stav účinný po 30. 09. 2012. Z položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01. 10. 2012 vyplýva, že zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 EUR. Ak je ustanovená uvedená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej a poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku. Je preto nevyhnutné rozlišovať pre poplatkové účely medzi konaním na prvom stupni, konaním odvolacím a konaním dovolacím. Keďže v zmysle intencií Zákona o súdnych poplatkoch sa dovolacie konanie považuje za konanie samostatné, potom aj poplatková povinnosť sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia dovolacieho konania.

Navrhovateľ podal na okresný súd dňa 27. 09. 2012 žalobu na plnenie o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom okresného súdu, navrhovateľovi v zmysle účinnej právnej úpravy Zákona o súdnych poplatkoch do 30. 09. 2012 nevznikla podaním návrhu poplatková povinnosť.

Navrhovateľ však podal proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/1206/2014-116 zo dňa 30. 07. 2014, ktorým bol rozsudok okresného súdu č. k. 13C/291/2012-86 zo dňa 28. novembra 2013 potvrdený, dovolanie, a to dňa 09. 10. 2014. Dňom podania tohto dovolania začalo dovolacie konanie. Keďže poplatková povinnosť navrhovateľa v dovolacom konaní vznikla podaním dovolania, pričom od 01. 10. 2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za dovolanie podľa ust. § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, a to vo výške dvojnásobku súdneho poplatku podľa položky 7a) Sadzobníka súdnych poplatkov (2 x 20 €), teda vo výške 40 EUR. Výzva okresného súdu č. k. 13C/291/2012-165 na zaplatenie súdneho poplatku bola právnomu zástupcovi navrhovateľovi doručená dňa 14. 05. 2015. Pre nezaplatenie uvedeného súdneho poplatku potom okresný súd postupujúc podľa § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch správne dovolacie konanie zastavil.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odporcoví, hoci v odvolacom konaní bol plne úspešný, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne nevznikli (§ 142 ods. 1, v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.). Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.